

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Eug. Pett. — „Manualul Curților cu Jurați”.

Redacțiunea. — Ion C. Polyzu. (Necrolog).

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție*, S. II. — Execuție silită. — Imobil prin destinație. — Creditori chiregrafari. — Acte făcute de debitor. — Opozițibilitate.

Idem S. III. — Acte de procedură. — Copii. — Forță probantă (Societatea „Cimir” cu Soc. de Asigurare „Generală”) — *Curtea de Apel București*, S. II. — Societate în nume colectiv. — Act constitutiv. — Publicitate.

(D. Georgescu & Co. cu Wilhelm Leibovici).

Tribunalul Ilfov S. IV. civ. cor. — Divorț. — Treime atribuită copiilor din averea soțului vinovat. — Dacă această garanție poate fi luată în averea soțului în favoarea căreia s'a pronunțat divorțul.

(Maria Mătăsaru cu Th. Bunescu).

Jurisprudența străină.

Recenzi

„MANUALUL CURȚILOR CU JURATI”

Intocmit de CONST. G. RĂTESCU, președintele Inaltei Curți de Casație S. II. în colaborare cu N. Pavelescu, asistent la acea instanță

La 1926 a apărut în editura Librăriei societății „Recueil général des lois et des arrêts”, prima fascicolă din tomul al II-lea din Codul de instrucțiune criminală adnotat de către președintele G. Le Poittevin, dela Curtea de Apel din Paris. Această fascicolă cuprinde art. 310—360 din Codul de instrucție criminală franceză, adică sediul materiei relativă la Curtea cu jurați.

Având adeseori în mână această lucrare, străină de jurisprudența noastră, ne gândeam de ce utilitate nu ar fi pentru noi un cod similar, întocmit de către un penalist cu reputație, cuprinzând indice alfabetice, rezumate de doctrină, trimiteri, tablouri sinoptice, formulare, într'un cuvânt tot materialul necesar atât magistraților cât și avocaților pentru regulata funcționare a Curților cu jurați.

Până acum, în această privință, era numai manualul *Cuculi*, admirabil pentru timpul lui (1890), dar perimat față cu progresul uimitor jurisprudențial din ultimii ani.

Tânărul avocat sau noul președinte al Curții cu juri, unul apărând pe acuzat, iar celalt conducând desbaterile, erau încă siliți să meargă prin întunec și la întâmplare.

Astăzi însă li se arată adevăratul drum și încă, plin de lumină... Toată materia în această chestiune este strânsă și sistematizată. La fiecare articol, explicații doctrinare, trimeteri, jurisprudențe. Un indice alfabetice ușurează cercetarea. Articolele din Legea pentru organizarea judecătorească sunt înglobate în procedura penală, atunci când este vorba de texte pe cari cea d'întâi le modifică.

Tabloul de audiență, tipărit cu litere mari, clare, este ultima expresie a îndrumărilor date de către Inalta Curte de Casație. Formularul de chestiuni, cuprinde toate posibilitățile și — ceiace este într'adevăr folositor — are dese trimiteri la texte și jurisprudențe. Acelaș procedeu se observă și la formulare. Tabela alfabetică de la sfârșitul lucrării este într'adevăr din cele mai bogate.

Dar dacă această admirabilă operă este un început, avem ferma speranță că ea nu constituie în acelaș timp și un sfârșit. Incurajați de buna primire pe care lumea juridică de ambele părți ale barei, a făcut-o muncii lor, autorii — credem — vor căuta să o completeze. Numai astfel vom avea un adevărat cod adnotat al procedurii penale, căreia — nu trebuie să uităm, — un alt eminent consilier al Inaltei Curți de Casație, D-l C. Hamangiu i-a închinat una din primele sale lucrări: micul cod de procedură penală, de care ne serveam până acum, dar care este de mult epuizat.

Adnotarea completă și sistematică a Codului nostru de procedură civilă, era o absolută necesitate. Lucrarea aceasta lipsea din ciclul operilor juridice necesare unei Țări, pentru a se putea număra printre acelea în care știința dreptului a ajuns la maximum ei de dezvoltare.

Codul Civil adnotat de Hamangiu, *Procedura civilă de Dan*, *Codul Penal de Pastion* și *Papadopol*, *Procedura Penală de Rătescu* și *Pavelescu* și *Codul Comercial de M. A. Dumitrescu*, sunt lucrări cari nu pot lipsi din nici o bibliotecă. Ele o împo-

dobesc, făcând onoare stărei de civilizație în care ne aflăm.

Când profesorul Henri Capitant dela Paris a vizitat biblioteca Curței de Apel din Iași, s'a oprit în fața volumelor de colecție ale „*Pandectelor române*“, aducând meritate elogiile acestei publicații, datorită căreia d-sa s'a putut convinge cât de departe a mers în România știința dreptului pe scara progresului.

Alături de marele comentarii și coduri adnotate, „*Pandectele*“ joacă importantul rol de a fixa la o anumită epocă starea jurisprudenței române, văzută prin prisma doctrinei noastre.

De aceia când apare un nou volum, cum este „*Manualul Curților cu jurați*“, să-l primim cu toată bunăvoința și să ne ferim de a formula critici cu ușurință. Micile lipsuri trebuie semnalate autorilor, spre a le complecta în viitoare ediții.

Nici odată nu vom avea destulă recunoștință față de aceia datorită străduinței cărora aceste publicații văd lumina tiparului. Prin munca lor neobosită ei ușurează mult sarcina noastră.

Eugen Petiț

Iași, 16 Oct. 1929.

ION C. POLYZU

Implinindu-se două luni dela moartea tragică a mult apreciatului și regretatului Ion C. Polizu, fost director general al contenciosului municipiului București, familia, rudele, colegii, prietenii, cunoscuții și toți cari l-au iubit și stimat în viață au ținut să asiste la parastasul de 40 de zile ce s'a oficiat Duminică trecută la Biserica Sf. Vineri din București.

Cu acest prilej găsim de cuviință să publicăm un scurt necrolog despre persoana defunctului care deși avea atâtea calități, era de o modestie rară.

S'a stins în urma unui groaznic accident un om de o reală valoare, un caracter întreg, o fire din cele mai nobile, avocatul Ion Polyzu, directorul serviciului contencios al primăriei Capitalei.

Născut în București, în anul 1869, era fiul avocatului Constantin Polyzu — unul din fruntașii baroului bucureștean — care a lăsat o frumoasă amintire în memoria celor care l-au cunoscut prin talentul său remarcabil, prin cultura sa juridică și respectul ce avea pentru profesiunea de avocat și prin modul cum a exercitat-o.

Prin mamă, Ionel Polyzu era nepotul lui Fr. Damé, distinsul profesor de limba franceză care a iubit și cunoscut atât de bine limba română.

După solide studii literare la Paris, atât la „*Collège Saint-Barbe*“ și „*Lycée Louis le Grand*“, a dobândit bacalaureatul în litere la facultatea din Paris. Studiile speciale de drept le-a făcut în București ascultând de dorința părintelui care gândea că tinerii români nu trebuie să rămână prea mult depărtați de țara lor.

Licențiat în drept, a profesat avocatura cu aceeași nobleță și desinteresare a căror exemple le-a avut dela tatăl său. De aproape cincisprezece ani conducea serviciul contencios al Primăriei Capitalei, mai întâi ca subdirector și în urmă ca director.

Toți acei cari l-au cunoscut și au avut ocazia să lucreze cu dânsul, atât superiorii, colegii cât și subalternii lui, vor păstra o amintire neștearsă de calitățile lui sufletești.

Pe lângă solide cunoștințe de drept, judecată clară în toate chestiunile juridice, muncă neobosită și conștiincioasă, era dotat cu o bunăvoință blândă și delicată, care se manifesta față de toți aceia cu care venia în contact și mai ales cu cei mici, cei umiliți și cei necăjiți și amărâți.

Toată viața lui a fost de muncă devotată și de modestie, și a trebuit această cumplită nenorocire, ca să dea la iveală numele acestui om, care s'a ferit totdeauna să se pună în evidență.

Asemenea caractere nobile și desinteresate sunt cu atât mai rare cu cât mediocritățile sgomotoase, împingând cu coatele sau făcând intrigi, reușesc să acapareze poziții înalte, pe când oameni cum a fost mult regretatul Ionel Polyzu, de adevărată valoare intelectuală, rămân în umbră, spre marele rău al societății și al binelui public.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II.

Audiența dela 27 Iunie 1928

Președinția D-lui C. Chisăliță, consilier

Societatea Română de Comerț cu Banca de devize și lombard.

EXECUȚIUNE SILITĂ. — IMOBILE PRIN DESTINAȚIUNE. — URMĂRIREA BUNURILOR MOBILE INCORPORATE FONDULUI. — DACĂ POATE FI FĂCUTĂ INDIFERENT DE URMĂRIREA FONDULUI CÂND ACESTA ESTE GREVAT DE IPOTECĂ. — ART. 462 ȘI URM. ȘI 1777 C. CIVIL ART. 407 ȘI 403 PR. CIVILĂ.

IMOBILE PRIN DESTINAȚIUNE. — DACĂ ACEST CARACTER AL LOR POATE FI SCHIMBAT PRIN CONVENȚIE ÎNTRE PROPRIETAR ȘI DE BITORII LOR. — ART. 462 ȘI URM. COD. CIVIL.

IPOTECĂ. — CREDITORI IPOTECARI. — DACĂ LE SUNT OPOZABILE ACTELE FĂCUTE DE DEBITOR CHIAR CU BUNĂ CREDINȚĂ. — CREDITORI CHIROGRAFARI. — REPREZENTARE. — AYANT — CAUSE. — DEBITOR DE BUNĂ CREDINȚĂ. — ART. 969 ȘI 1718 COD. CIVIL.

1° Dacă prin art. 407 pr. civilă se dispune că unele bunuri imobile prin destinație sunt susceptibile de a fi vândute silit independent de urmărirea fondului căruia sunt destinate, acest text enunță numai principiul general potrivit căruia creditorii privilegiați au dreptul ca excluzând pe creditorii chirografari să-și exercite privilegiul asupra bunului mobil urmărit, deși era imobilizat prin destinație; atunci însă când este vorba de executarea silită a unui bun imobil, se aplică art. 493 pr. civilă, potrivit căruia această urmărire cuprinde nu numai imobilul propriu zis, dar și toate bunurile mobile cari serveau la exploatarea aceluia imobil sau sunt așezate într'însul pentru totdeauna.

Prin urmare, vânzătorul unor bunuri imobilizate prin destinațiunea proprietarului debitor, nu și poate urmări creanța sa, chiar când e privilegiată, pe calea unei execuțiuni independente de urmărirea fondului, atât timp cât fondul, căruia aceste bunuri mobile i-au fost destinate, este grevat de o ipotecă.

2° Imobilizarea prin destinațiune neputând rezulta decât din voința proprietarului realizată în fapt în împrejurările determinate de lege, urmează că odată ce un bun imobil a dobândit această calitate, ea nu-i mai poate fi ridicată prin simplele declarațiuni ale părților pe care le-ar face în actele de transmisiune a proprietății lor și cu atât mai puțin prin convențiunile intervenite între proprietar și creditorii săi.

3° Dacă actele făcute de un debitor de bună credință sunt opozabile creditorilor chirografari—ayant-cause ai săi—ele nu pot fi însă opuse și creditorilor ipotecari a căror situație fiind întemeiată pe un drept real este cu totul distinctă de a celor chirografari.

No. 236. — Respins recursul făcut de Societatea Română de Comerț în contra deciziunii Curții de Apel din București S. III-a în proces cu Banca de devize și lombard.

Curtea deliberând,

Asupra recursului introdus de Societatea Română de Comerț contra deciziunii Curții de Apel București s. III-a, Nr. 156/926, dată în cauză cu Banca de Devize și Lombard.

Văzând motivele de casare astfel formulate:

a) „Greșita interpretare și violarea art. 462 și „urm. din cod. civ. a art. 1777 cod. civ. și b) a principiului că debitorul reprezintă pe creditorii săi în „toate actele sale făcute cu bună credință“.

Având în vedere că prin deciziunea supusă recursului Curtea de fond constată în fapt următoarele: Că Societatea în nume colectiv Elias și Rafael Demayo, pentru exploatarea unei mori, construită pe terenul de două hectare, adus ca aport de asociatul Elias Demayo, a cumpărat dela Societatea recurentă, mașinile necesare; Că pentru restul de preț datorit, Societatea Demayo a constituit în gaj vânzătoarei acele mașini, cu stipulațiunea însă că mașinile nu vor deveni imobile prin destinațiune, mai înainte de a se achita integral prețul lor; Că asupra terenului pe care s'a construit moara și în care s'au adus mașinile cumpărate, exista anterior o sarcină ipotecară de 800.000 lei, în favoarea Băncii de devize și lombard, sarcină constituită de Elias Demayo ca debitor personal; Că creditoarea gajistă nefiind achitată la termen a cerut scoaterea gajului în vânzare, iar în contra ordonanței de vânzare creditoarea ipotecară a făcut contestațiunea de față, respinsă de prima instanță, dar admisă de Curtea de Apel prin deciziunea atacată de recurs.

Având în vedere că pentru a ajunge la această soluțiune Curtea de fond constată pe temeiul art. 1777 c. civ. și 493 pr. civ. că stipulațiunea din actul de gaj și prin care mașinile cumpărate nu puteau deveni imobile prin destinațiune mai înainte de integrala lor achitare, nu este opozabilă intimei, care nu a fost reprezentată de debitorul său la această operațiune.

Având în vedere că prin partea I-a a motivului de casare se susține în esență că s'au violat dispozițiunile art. 462 și următorii și 1777 c. civ. dându-li-se și o greșită interpretare, iar prin partea finală se susține că s'a violat principiul după care debitorul reprezintă pe creditorii săi, în toate actele sale, făcute cu bună credință;

Considerând că, în conformitate cu dispozițiunile art. 468 c. civ. sunt imobile prin destinațiune toate bunurile mobile pe cari proprietarul fondului, le-a pus pe el, pentru serviciul și exploatarea acestuia.

Că, printre altele, legiuitorul enumeră în această categorie — prin disp. art. 468 suscitată și instrumentele necesare exploatării fierăriilor, fabricilor, sau altor uzine.

Că, prin această imobilizare și potrivit principiilor generale în materie, bunul anterior mobil, este supus în ceiace privește urmărirea silită normelor edictate de lege pentru bunurile nemișcătoare.

Considerând că, dacă este adevărat că prin art. 407 pr. civ., se dispune că unele bunuri imobile prin destinațiune sunt susceptibile de a fi vândute silit, după normele edictate de lege în privința bunurilor mobile, deci independent și în afară de urmărirea fondului căruia ele sunt destinate — aceasta se datorește faptului că prin dispozițiunile sus menționatului text se enunță principiul general aplicabil în materia urmării imobiliare și potrivit căruia creditorii privilegiați au drept, ca excluzând pe creditorii chirografari să-și exercite privilegiu lor, asupra bunului mobil urmărit, deși acesta era imobilizat prin destinațiune.

Că, însă atunci când este vorba de executarea silită a unui bun imobil, legea prin dispoz. art. 493 pr. civ., edictează că această urmărire cuprinde nu numai imobilul propriu zis, dar și toate bunurile mobile ce s'au servesc la exploatarea sa, precum și cele așezate într'ânsul pentru veșnicie.

Că acestea fiind principiile și cum prin dispoz. art. 1777 c. civ. se dispune în mod general că ipoteca se întinde asupra tuturor ameliorațiunilor survenite în urma constituirei sale asupra imobilului ipotecat, și fără a se distinge între îmbunătățirile imobile prin natura lor și cele imobile prin destinațiune, urmează a se decide că vânzătorul de terenuri imobilizate prin destinațiunea proprietarului debitor nu-și poate urmări creanța sa, chiar când e privilegiată, pe calea unei execuțiuni imobiliare și independentă de urmărirea fondului, atâta timp cât fondul, căruia zisele bunuri mobile i-au fost destinate este grevat de o ipotecă.

Că, de altfel, în drept fiind constant, că imobilizarea prin destinațiune nu poate rezulta decât

din voința proprietarului, realizată în fapt prin circumstanțele determinate de lege, urmează a se decide că acest caracter atașat bunurilor mobile prin natura lor, nu le poate fi ridicat prin simplele declarațiuni ale părților, cuprinse în actele de translațiunea proprietății lor, și cu atât mai puțin nu le poate fi ridicat prin convențiunile intervenite între proprietar și creditorii săi.

Că, dar, din acest punct de vedere partea întâia a motivului de casare invocat este nefondată și prin consecință are a se respinge.

Considerând, în ceea ce privește partea finală a motivul de casare invocat, că principal creditorii chirografari sunt asimilați pe temeiul art. 1718 c. civ., care le constituie drept gaj, universalitatea bunurilor debitorului lor, — cu succesorii cu titlu universal, astfel că, din punctul de vedere al reprezentării, s'a decis că actele făcute de un debitor de bună credință sunt opozabile creditorilor chirografari, ayant-causeii săi.

Că, însă, situațiunea creditorilor ipotecari fiind complectamente distinctă de a celor chirografari, și întemeindu-se pe un drept real, urmează că din acelaș punct de vedere al reprezentării, actele făcute de un debitor de bună credință nu le sunt opozabile.

Că, dar, pe temeiul principiilor de mai sus și a căror riguroasă aplicațiune se face prin deciziunea supusă recursului, Curtea de fond a fost autorizată să decidă că stipulațiunea din contractul de vânzare a mașinelor imobilizate prin destinațiunea debitorului proprietar, nu este opozabilă creditoarei sale ipotecare, care nu a putut fi legalmente reprezentată de debitorul său Elias Demayo.

Că, dar, motivele de casare nefiind fondate, recursul urmează a se respinge.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată solicitate de intimata presinte, Inalta Curte le fixează la suma de lei trei mii.

Pentru aceste motive, respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III.

Audiența dela 29 Mai 1929.

Președinția D-lui Oscar N. Niculescu, Prim-Președinte

Societatea „Cimir“ cu Societatea de asigurări „Generală“

ACTE DE PROCEDURĂ. — COPII. — FORȚĂ PROBANTĂ. — ART. 1171 ȘI 1188 COD. CIVIL.

Dispozițiunile art. 1171 și 1188 cod. civil privitoare la probațiunea obligațiunilor prin înscrisuri sau acte autentice, precum și la forța probantă a copiilor după aceste acte, fiind strict limitate numai în ce privește copiile după înscrisurile autentice prin care se constată obligațiuni sau plăți, nu se pot extinde prin analogie și la actele de procedură care deși necontestat au și ele un caracter autentic, totuși nu pot fi încadrate în sfera de

aplicațiune a art. 1183, nefiind vorba în atare caz de originale aflate în păstrarea părților pe care acestea să le poată înfățișa la cerere. Astfel forța probantă a copiilor de pe actele de procedură are a se aprecia în fiecare caz de instanța de judecată, care conform principiilor de drept comun va putea da credință copiei legalizată, până la proba contrară.

No. 784.—Respins după divergență motivele II și III de recurs formulate împotriva Deciziei cu No. 42/927 a Curții de Apel din București S. IV. de către recurenta Societate „Cimir“, în proces cu Societatea de asigurări „Generală“.

S'au ascultat d-nii avocați F. Chefner și C. Xeni pentru recurentă și Cancicov și Em. Ottulescu pentru intimată.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor II și III de recurs:

II. „Exces de putere, violarea ordinii probelor a art. 1169 cod. civil și a principiului *in exceptione reus fit actor*, de oarece Curtea de apel adaogă la lege o regulă nouă, după care copia legalizată ține loc de original până la proba contrară, și prin aceasta scutește pe reclamant, în excepție, de obligațiunea dovezii pe care o trece asupra celeilalte părți.

III. „Violarea art. 1171 combinat cu art. 1188 cod. civil prin aceia că instanța de fond mărginește aplicațiunea art. 1188 numai la actele care emană dela părți și refuză, în speță, aplicațiunea lui pentru că e vorba de un act public“.

Având în vedere, că prin deciziunea atacată cu recurs, Curtea de Apel a respins ca tardiv apelul făcut de recurentă contra sentinței Nr. 1049/925 a Tribunalului Ilfov, secția I-a com., constatând că dela data comunicării sentinței până la introducerea apelului au trecut mai mult de 15 zile — termenul prevăzut de art. 41 din legea accelerării judecăților.

Că, pentru a fixa punctul de plecare în calcularea acestui termen, Curtea de Apel a luat de bază o copie legalizată după procesul-verbal de comunicare a sentinței, originalul procesului-verbal fiind sustras dela dosar.

Că, valabilitatea acestei copii fiind contestată de recurentă — înaintea Curții de apel, cum și azi în recurs — pe motiv că ea n'a fost scoasă și certificată conform art. 1188 cod. civ., chestiunea ce urmează a se rezolva și la care se raportă motivele de casare mai sus reproduse, este aceia de a se ști dacă dispozițiunile art. 1171 și 1188 cod. civ., privitoare la probațiunea obligațiunilor prin înscrisuri sau acte autentice, precum și la forța probantă a copiilor după aceste acte, se aplică și actelor cu caracter de autenticitate prin care se constată, nu obligațiuni sau plăți, ci îndeplinirea unor formalități de procedură.

Considerând că, prin art. 1188 cod. civ., legiuitorul se ocupă — după cum arată în titulatură par. IV, sub care se găsește acest articol — de copiile titlurilor autentice sub raportul forței lor probante, iar prin „titluri autentice“ el înțelege,

după cum rezultă din întreaga economie a secțiunii I cap. IV privitoare la proba obligațiunilor și a plății „actele sau înscrisurile pentru dovedirea existenței unei obligațiuni, sau a efectuării unei plăți, și care se investesc cu formă autentică, întocmindu-se conform legii de autentificare în două exemplare originale, din care unul se încredințează părților, iar celalt se depune în arhiva autorității care a dat autentifierea“.

Că, prin urmare, „originalul“ de care vorbește art. 1188 c. civ. și a cărei înfățișare — după cum spune legea — se poate cere ori de câte ori s'ar contesta copiile legalizate, nu este de cât exemplarul titlului autentic original care s'a dat în primirea părților, fie când este vorba de un act autentic care constată o convenție, fie de o ordonanță de adjudecare în materie de execuție silită, căci numai acest exemplar, părțile care invoacă o asemenea probă în justiție au posibilitatea să-l prezinte oricând, la cerere, pentru verificarea copiei contestate de partea protivnică, iar pentru cazul când această posibilitate nu există — exemplarul original fiind pierdut — art. 1188 al. 1 prevede o procedură specială pentru scoaterea copiei de pe celălalt original aflat în dosarul instanței de autentificare, și acestei copii, legea îi dă aceiași credință ca și originalului;

Că, aplicațiunea art. 1188 c. civ. fiind astfel strict limitată numai în ce privește copiile după înscrisurile autentice în înțelesul de mai sus, prin care se constată obligațiuni sau plăți, ea nu se poate extinde prin analogie și la actele de procedură care, necontestat au și ele caracter autentic, dar care nu pot fi încadrate în sfera art. 1188, nefiind vorba în atare caz de originalele aflate în păstrarea părților pe care acestea să le poată înfățișa la cerere;

Că, în ce privește copiile actelor de procedură, forța lor probantă are a se aprecia în fiecare caz de instanța de judecată, care conform principiilor de drept comun, va putea da credință copiei legalizate până la proba contrară;

Că, în speță, Curtea de fond, acordând copiei procesului-verbal de comunicare a sentinței apelate, deplină credință întocmai ca și originalului, după ce în prealabil a constatat că această copie a fost legalizată în regulă de funcționarul competent, prin acest mod de a judeca ea nu a violat art. 1171 și 1188 c. civil, invocate de recurentă, aceste texte nefiind — după cum s'a arătat — aplicabile în cauză;

Că, dar, motivele II și III sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, celelalte motive rămânând a se cerceta de completul ordinar al acestei Curți.

Pentru aceste motive, respinge motivele II și III de casare.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II.

Audiența dela 14 Ianuarie 1929

Președinția D-lui N. Jak Constantinescu, consilier

D. Georgescu & Co. cu Wilhelm Leibovici.

SOCIETATE ÎN NUME COLECTIV. — CONSTITUIRE. — EXTRACT DUPĂ ACTUL CONSTITUTIV. — NEPUBLICAREA LUI ÎN FOAIA ANUNCIILOR JUDICIARE DIN LOCALITATE. — ART. 94 COD. COM. SOCIETATE ÎN NUME COLECTIV. — DEPUNEREA ACTULUI CONSTITUTIV PENTRU A FI TRANSCRIS. — AFIȘAREA EXTRACTELOR. — NERESPECTAREA TERMENELOR PREVĂZUTE DE LEGE PENTRU ÎNDEPLINIREA ACESTOR FORMALITĂȚI. — ART. 91 ȘI 98 C. COM.

1° Din împrejurarea că extractul după actul constitutiv al unei societăți în nume colectiv, nu a fost publicat în foaia anunțurilor judiciare a locului unde societatea își are sediul, astfel după cum cere art. 94 c. com., nu se poate susține că Societatea este nelegal constituită, dacă o asemenea foaie nu există în localitate, lipsa ei fiind suplinită de Monitorul Oficial.

2° Termenile prescrise de art. 91 și 94 c. com. pentru îndeplinirea formalităților de constituire a societăților în nume colectiv nefiind prevăzute sub sancțiunea nulității, nerespectarea lor nu poate avea alt efect decât de a împedica societatea să aibă existență legală și cu caracter de opozabilitate „*erga omnes*“, până când aceste formalități vor fi îndeplinite.

No. 5. — Admis apelul făcut de societatea în nume colectiv D. Georgescu & Co. în contra sentinței cu No. 1869/928 a Trib. Ilfov S. II. comercială, în proces cu Wilhelm Leibovici.

Curtea,

Asupra apelului înregistrat la No. 15251/928 făcut de societatea în nume colectiv D. Georgescu și Comp., contra sentinței comerciale No. 1869/928 a Tribunalului Ilfov, dată asupra contestației făcută de apelanta contra sechestrului asigurător aplicat pe averea sa la 27 Iulie 1928, ordonat prin jurnalul No. 10498/928 de acelaș Tribunal Ilfov, secția II comerc., după cererea lui Wilhelm Leibovici comerciant, din București, ca creditor al lui D. Georgescu component al zisei societăți;

Având în vedere că, prin sentința apelată s'a admis în parte contestația, scoțându-se de sub sechestrul motorul fabricii de teracote, întrucât are natură imobiliară;

Având în vedere susținerile părților, actele și lucrările din dosar;

Având în vedere că intimatul ridică, pentru a se apăra de contestația și apelul făcut, excepțiunea că societatea apelantă nu e legal constituită, deci nu există pentru terții (art. 98 c. com.) fiindcă la constituirea ei nu s'au respectat dispozițiile și termenii fixate de art. 91 și 94 c. com., că, adică nu s'au făcut în 15 zile transcrierile și afișările prescrise de art. 91 și nu s'a publicat în termen de una lună, extract din actul social în „Monitorul Oficial“;

Având în vedere că, din examinarea actelor din dosar se constată că, mai întâi între D. Georgescu și B. Martin s'a încheiat actul de societate în nume colectiv, autentificat de Tribunalul Ilfov la No. 31870 din 15 Octombrie 1927, iar prin actul din 13 Decembrie 1927, se constată că s'a format o nouă societate între susnumiții și Josefina Victoria Georgescu, păstrând același obiect și termen ca și prima societate;

Având în vedere că, fără să ne mai ocupăm de formalitățile făcute pentru actul primei societăți, se constată din certificatul No. 23912/928 al Trib. Ilfov, sec. I com., că, în ceea ce privește actul de constituire al secunde societăți în nume colectiv, formată din D. Georgescu, B. Martin și Josefina V. Georgescu, el a fost transcris și afișat după cerințele art. 91 cod. com., între 13 și 20 Ianuarie 1928, iar din examinarea „Monitorului Oficial” No. 23 din 31 Ianuarie 1928, se constată că el a fost publicat la pagina 1184, după cerințele art. 94 c. com.

Că, în ceea ce privește publicarea actului și în foaia anunțurilor judiciare din localitate, aceasta nu se poate face întrucât o asemenea foaie în București, nu există, locul ei fiind suplinit de „Monitorul Oficial”;

Având în vedere că din cele sus expuse rezultă că societatea este legal constituită dela 31 Ianuarie 1928 și actele ei sunt opozabile terților.

Având în vedere că, îndeplinirea acestor formalități prescrise de art. 91 și 94 c. com., deși nu au fost îndeplinite în termenele acolo arătate, nu prezintă nici un interes în cauză, fiindcă aceste termene nu sunt imperative și fiindcă sechestrul asigurător contestat, a fost aplicat lung timp după 31 Ianuarie 1928;

Având în vedere că, este nediscutat între părți că averea urmărită aparține Societății, dacă se judecă că această societate exista legal înainte de înființarea sechestrului, lucru ce s'a motivat mai sus.

Că, așa fiind, contestația este fondată.

Având în vedere că, în ceea ce privește daunele suferite de societate prin imobilizarea mărfii sechestrare (sobe de teracotă) ele se fixează prin aprecierea instanței, la suma de două mii lei, ce reprezintă procentele capitalului, reprezentat în aceste fabricate pe timpul cât societatea a fost împiedecată să le vândă și întrucât partea nu a adus alte elemente pentru ca aceste daune să poată fi altfel apreciate;

Având în vedere că, în ceea ce privește sechestrarea motorului fabricii, care a fost scos de sub urmărire ca imobil și de Tribunal, rezultă că prin această sechestrare el nu a fost oprit din funcționare prin vreo măsură specială, și ca atare din această cauză apelanta nu a suferit daune;

Având în vedere că cheltuielile de judecată făcute de apelantă se apreciază la una mie lei;

Pentru aceste motive, admite.

Semnați: *N. Jak Constantinescu, Camil Demetrescu, C. Pantelimon.*

NOTA.—Wilhelm Leibovici, creditor a lui D. Georgescu personal, aplică un sechestrul asigurător asupra averii societății în nume colectiv D. Georgescu & Co. și anume asupra fabricii de sobe de teracotă și faianță din com. Colentina precum și pe diferite produse fabricate, materiale, etc.

Societatea Georgescu & Co., face contestație în privința urmăririi, cerând scoaterea de sub sechestrul a averii sechestrare pe motiv că urmărirea lui Leibovici nu poate fi îndreptată asupra averii societății, acesta fiind creditor pur și simplu a lui Georgescu personal.

Tribunalul Ilfov sec. II com. prin sentința No. 1869/928 a respins contestația societății Georgescu, dar Curtea de apel din București s. II prin decizia com. No. 5/929 pe care o publicăm mai sus, cu drept cuvânt a admis apelul societății, a reformat sentința apelată și implicit a admis contestația făcută de soc. D. Georgescu & Co. scoțând averea urmărită de sub sechestrul asigurător aplicat, dispunând ridicarea lui.

Soluțiunea dată de Curtea de apel este singura juridică, și în raport cu principiile ce guvernează materia speței se adnotăm.

În primul rând, art. 86 din cod. com. este categoric, și ne surprinde că prima instanță a dat în cauză o soluțiune contrară. După acest articol drepturile creditorilor particulari ai unui asociat dintr-o societate în nume colectiv — cum e în speță — sunt aproape platonice, creditorii nu au dreptul în principiu să urmărească bunurile pe cari debitorul sau debitorii lor le-au constituit cu parte socială, căci au eșit din patrimoniul lor personal și au intrat în acel al societății; afară de dreptul asupra părții din beneficiul convenit asociatul debitor la facerea bilanțului sau asupra cotei ce i-ar reveni în caz de lichidare sau disolvare a societății.

Ne putem deci închipui ce greutate ar avea de înlăturat ori ce creditor când s'ar găsi în cazurile de mai sus.

Legiitorul a voit însă să încurajeze spiritul de asociațiune și de societăți în general, și le-a creat în această privință o situațiune privilegiată punând patrimoniul social la adăpostul urmăririi creditorilor particulari ai asociaților.

Cât privește faptul pus în discuțiune de creditorul urmărit, în fața primei instanțe de apel, și anume: că actul constitutiv al soc. în nume colectiv D. Georgescu & Co., nu ar fi valid, întrucât nu s'au respectat termenele de afișare și publicitate prevăzute de art. 91, 94 și urm. din c. com., deși ele a fost îndeplinite și publicațiunea în „Monitorul Oficial” a acestui act avusese de mult loc, în momentul aplicării sechestrului asupra averii societății, — nu a fost luat în considerare de către Curtea de apel și cu drept cuvânt.

În primul rând, pentru că creditorul particular urmărit, nefiind o persoană care ar fi avut legături de afaceri cu societatea, nu putea sub nici o formă invoca lipsa vreunei formalități de publicitate în caz când o asemenea lipsă ar exista.

În al doilea rând, termenile îndeplinirii formalităților prescrise de art. 91 și 94 din c. com., nu sunt sub sancțiune de nulitate, ei cel mult, după cum prevede art. 98 din același cod, împiedică societatea de a fi considerată ca legal constituită, și cu caracter de opozabilitate „*erga omnes*”, până când aceste formalități nu au fost îndeplinite.

Ori, din constatările Curții, ultima formalitate de publicitate prin publicațiunea în „Monitorul Oficial”

din 31 Ianuarie 1928 avusese loc cu mult mai înainte de aplicarea sechestrului creditorului; deci atunci când societatea era complet constituită și cu toate formele legale îndeplinite.

Alexandru Mavrojanni

Avocat

TRIBUNALUL ILFOV S. IV-a Civ. Cor.

Audiența de la 17 Septembrie 1929

Președinția d-lui Șt. Bucliu, președinte.

Maria Mătăsaru cu Th. Bunescu în calitate de tutore

DIVORT. — TREIMEA ATRIBUITĂ COPILOR ÎN AVEREA SOȚULUI DIVORTAT. — DACĂ ACEASTĂ GARANȚIE POATE FI LUATĂ ȘI ÎN AVEREA SOȚULUI ÎN FAVOAREA CĂRUIA S'A PRONUNȚAT DIVORTUL. — ART. 285 C. CIV.

DIVORT. — TREIMEA ATRIBUITĂ COPILOR. — CONȘIMȚĂMÎNTUL SOȚULUI ÎN FAVOAREA CĂRUIA S'A PRONUNȚAT DIVORTUL CA ACEASTĂ GARANȚIE SĂ SE IA ASUPRA AVERII SALE. — DACĂ NECESITĂ FORMELE SOLEMNE ALE DONAȚIUNEI. — ART. 285, 813 ȘI 815 C. CIVIL.

1° Dispozițiunile cuprinse în art. 285 cod civil, neavând numai caracterul unei penalități pronunțată în contra soțului vinovat, ci și a unei garanții pentru asigurarea copilului rezultat din căsătorie, nimic nu se opune ca în lipsa posibilității de a se lua această garanție în averea soțului vinovat, sau chiar concomitent cu acea garanție, să se poată lua și în averea soțului în favoarea căruia s'a pronunțat divorțul, când acesta benevol și întemeiat pe o obligațiune naturală a înțeleș să ofere acea garanție de viitor copilului său.

2° Garanția prevăzută de art. 285 cod. civil, neavând caracterul unei înstrăinări propriu zise, întru cât părintele păstrează toată viața uzufructul averii imobiliare asupra căreia s'a luat inscripția ipotecară de garanție, având și latitudinea răscumpărării nudei proprietăți grevate, urmează că declarația făcută de un soț în instanța de divorț că consimte la atribuirea treimii în nudă proprietate a averii sale imobiliare copilului rezultat din căsătorie, este perfect valabilă cu toate că nu îmbracă formele solemne cerute expres pentru valabilitatea actelor de donațiune.

No. 906.—Respins ca nefundată acțiunea intentată de Maria Mătăsaru fostă Paplica în proces cu minorul său fiu Mircea C. Paplica reprezentat prin tutorele său ad-hoc Th. Bunescu.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentată de Maria Mătăsaru, fostă Paplica, văduvă din București, strada Vânători No. 8, prin petiția înregistrată la No. 16462 din 12 Mai 1929, contra lui Mircea C. Paplica, reprezentat prin tutorele ad-hoc Th. Bunescu.

Având în vedere actele și lucrările dela dosar susținerile reclamantei, precum și concluziunile ministerului public, ce a pus în instanță.

Având în vedere că prin acțiunea intentată se tinde la anularea dispozițiunii înserată în sentința de divorț No. 130/915 pronunțată de Tribunalul Ilfov secția I c. c., prin care s'a dispus atribuirea copilului Mircea a unei treimi în nuda proprietate

din averea soției Maria C. Paplica, compusă din moșia Broscărești, județul Ismail, Basarabia, în întindere de 700 hectare.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Că, prin sentința Tribunalului Ilfov secția I c. c., No. 130 din 26 Septembrie 1915, rămasă definitivă, s'a pronunțat divorțul dintre reclamanta din prezenta acțiune Maria Mătăsaru, reclamantă și în acțiunea de divorț, și fostul soț al acesteia C. Paplica, azi decedat, pronunțându-se în favoarea soției reclamante.

Că, prin aceeași sentință s'a dispus ca în conformitate cu art. 285 din codul civil, atribuirea copilului Mircea a unei treimi în nuda proprietate din averea soției reclamante, Maria C. Paplica, compusă din moșia Broscărești, județul Ismail, în întindere de 700 hectare, în lipsă de orice avere imobiliară a soțului pârât C. Paplica, și în contra căruia s'a pronunțat divorțul fiind găsit vinovat, însă la cererea benevolă a soției reclamante făcută în instanța de divorț.

Având în vedere că reclamanta în susținerea acțiunii sale pretinde, că acea dispozițiune din sentința de divorț nu poate avea nici o valoare juridică, pentru următoarele considerațiuni:

1) Conform art. 285 c. civ., numai soțul vinovat este dator să dea o treime din averea sa, pentru copiii rezultați din căsătorie; ori divorțul pronunțându-se în favoarea sa, urma că nu ar fi putut fi obligată la penalitatea prevăzută de acest articol, astfel că această dispozițiune nu ar putea avea vreun efect în conformitate cu art. 966 c. civ.

2) Dacă s'ar considera că o donațiune oferta ce a făcut în instanță cu ocaziunea procesului de divorț, donațiunea fiind un act solemn, supus la o serie de formalități necesare, pentru a avea deplina valabilitate, întrucât conform art. 813 codul civil, donațiunile se fac prin act autentic, iar conform art. 814 cod. civ. donațiunea trebuie a fi acceptată, pentru cazul în care donatarul este incapabil conform art. 815 cod. civ., donațiunea trebuie acceptată de reprezentanții legali ai inculpatului și întotdeauna cu act autentic; că, nu poate produce nici un efect, de oarece nu a fost făcută prin act autentic și nici nu a fost acceptată nici până în prezent.

Asupra primului motiv invocat de reclamanta Maria Mătăsaru, bazat pe dispozițiunile textului art. 285 c. civ.

Considerând că, într'adevăr, în conformitate cu art. 285 cod. c., nu se poate atribui cu ocazia sentinței de divorț, o treime din nuda proprietate copiilor rezultați din căsătorie, decât în averea soțului vinovat în contra căruia s'a pronunțat sentința de despărțenie.

Considerând că, este iarăși exact că în speță, prin sentința de divorț s'a atribuit conform art. 285 c. civ., copilului rezultat din căsătorie, treimea în nuda proprietate a soției reclamante în favoarea căreia s'a pronunțat divorțul.

Considerând însă că, dacă prin sentința de divorț s'a dispus astfel aceasta s'a făcut la cererea benevolă și expresă făcută de soție în instanța de divorț, cu ocaziunea desbaterilor fondului procesului.

Că, astfel fiind, întrucât reclamanta din prezenta acțiune Maria Mătăsaru, reclamantă și în acțiunea de divorț, majoră și capabilă, a cerut benevol și expres în instanța de divorț, a se atribui o treime din nuda proprietate a averii sale imobiliare copilului Mircea, rezultat din căsătorie, pentru a-și asigura viitorul, — Tribunalul luând act de acea ce-

JURISPRUDENȚA STRAINA

rere a consfințit-o prin sintința de divorț pronunțată.

Că, astfel fiind și întrucât dispozițiunile coprinse în art. 285 cod. civ., nu au caracterul numai unei penalități pronunțată în contra soțului vinovat, ci și a unei garanții pentru asigurarea copilului rezultat din căsătorie, nu s'ar putea spune că în lipsa posibilității de a se lua acea garanție în averea soțului vinovat, sau chiar concomitent cu acea garanție, să nu se poată lua și în averea soțului în favoarea căruia s'a pronunțat divorțul, când acesta, benevol și justificat pe o obligațiune naturală a înțeles singur să ofere acea garanție de viitor copilului său.

Că, prin urmare, din acest punct de vedere acțiunea este neîntemeiată și cată a fi respinsă ca atare.

În privința celui de al doilea motiv invocat de reclamantă, că declarațiunea făcută în instanța de divorț de care Tribunalul a luat act, ar constitui o donațiune, dar care ne îmbrăcând formele solemne cerute expres de textele art. 813, 814, 815 cod. civil, nu poate să producă nici un efect.

Considerând că este exact, că textele codului civil, art. 813, 814, 815 relativ la donațiuni arată că donațiunile trebuiesc să fie îmbrăcate de anumite forme solemne, fără de care nu își poate produce nici un efect, trebuind a fi făcute prin act autentic și tot astfel a fi acceptate, iar de va fi incapabil donatarul, atunci acceptarea se va face de reprezentant legal al acestuia.

Considerând că, este iarăși adevărat că declarațiunea făcută de reclamanta de astăzi în instanța de divorț ca reclamantă, privitoare la atribuirea treimeii în nudă proprietate a averii sale imobiliare copilului Mircea, nu îmbracă formele solemne cerute expres pentru valabilitatea actelor de donațiune.

Considerând însă că acea declarațiune nu poate fi considerată ca o donațiune făcută de reclamantă copilului său pentru a fi fost necesară îndeplinirea formelor solemne prevăzute în această materie, ci după cum am arătat deja ca o garanție dată benevol.

Că este astfel mai rezultă și din faptul că acea garanție prevăzută de art. 285 cod. civ., nu are caracterul unei înstrăinări propriu zise, întrucât părintele în averea imobiliară a căruia s'a luat inscripția ipotecară de garanție, păstrează uzufructul toată viața și mai are și latitudinea răscumpărării nedei proprietăți grevate, ceia ce nu ar fi cazul dacă ar fi vorba de donațiune.

Că, în atari condițiuni, nici din acest punct de vedere acțiunea de față nu este întemeiată și urmează a fi respinsă.

Că, pe lângă toate acestea, sentința de divorț care conține acea dispozițiune a rămas definitivă și astfel mai constituie și autoritate de lucru judecat, în cât și din acest punct de vedere acțiunea devine inadmisibilă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător M. I. Grădișteanu, respinge.

Semnați: *St. Buicliu, M. I. Grădișteanu.*

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în restanță a'i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neschitat.

Tabla de materii se trimite abonaților în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.

CONVENȚIUNI. — *Neexecutarea de către una din părți. — Puterea de apreciere a judecătorului de fond. — Punerea în întârziere necesară.*

O convențiune sinalagmatică trebuie să fie reziliată de tribunal atunci când una din părți nu îndeplinește obligațiunea sa.

Totuși puterea de apreciere a judecătorului de fond este suverană. Nu este loc la desființare dacă reclamanta niciodată n'a manifestat înainte de chemarea în judecată intențiunea de a uza de clauza compromisorie.

(*Cass. fr. Req. 23 april 1928 Réc. des Sommaires de la Jur. Française 1928 No. 8, 9, 10 pag. 748 după Semaine Juridique 19 juillet 1928*).

OBSERVAȚIUNE. — S'a decis că spre deosebire de cazul în care, găsindu-se în fața unei clauze rezolutive exprese, judecătorul nu poate decât să asigure riguroasa sa aplicare, atunci când este vorba de condițiunea rezoluției tacite din art. 1184 cod. civ. fr. (art. 1021 cod. civ. rom.) care nu operează de plin drept, dispozițiunile acestui text lăsând tribunalului o latitudine sigură spre a aprecia faptele (*Cass. Ch. req. 23 fevrier 1898 Sirey 1898,1,440; Dalloz P. 99,1,159; Cass. civ. 11 juillet 1889, Dalloz P. 90,1,415; Cass. civ. 14 april 1891 Sirey 94,1,391, Dalloz P. 91,1,329 cu nota de M. Planiol; a se vedea și Huc VII No. 270*). Partea finală a textului menționat permite instanței de fond să pronunțe rezoluțiunea, dând după împrejurări un termen de grație debitorului pentru ca să poată executa obligațiunea sa și aceasta chiar în cazul când ar fi fost pus în întârziere de creditor (*Cas. s. I Dec. 278 din 2 Aprilie 1913, Jur. Rom. 19/913*). S'a decis că acordarea termenului de grație este facultativă pentru judecători (*Cas. S. I, Déc. 23 Noembrie 1920, Jur. Rom. 1921 No. 257*). Chestiunea rezolvată de Casațiunea franceză în decizia ce adnotăm este controversată. După Planiol (II 1318) punerea în întârziere este necesară în prealabil intentării acțiunii în rezoluțiune. (În același sens s'a pronunțat *Cass. 23 april 1898, Dalloz P. 98,1,507; Cass. 1 déc. 1897, Dalloz P. 98,1,289, Sirey 99,1,174; Trib. Versailles 12 mai 1905, Dalloz P. 1907,2,238*). S'a decis din contra că pentru exercițiul acțiunii în rezoluțiune petițiunea introductivă de instanță este îndestulătoare a pune în întârziere partea care nu și-a executat angajamentul fără a mai fi nevoie de o prealabilă somațiune sau de un comandament. (*Cass. 28 mars 1904 Sirey, 1908,1,221, Dalloz P. 1904,1,315*). Majoritatea doctrinei franceze este în acest din urmă senz (*Aubry et Ran, IV par. 302 pag. 128 și nota 82 quinquies éd. 5-ème. Baudry et Barde II, 929, Huc, VII, 278, Larombière, III 1184 N. 44, Laurent XVII, 132*). La noi doctrina este în acest din urmă senz (*Alexandresco, VI pag. 89; Matei Cantacuzino No. 580, pag. 523; C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu și Al. Băicoianu II, No. 1334 pag. 883*). Asemenea și jurisprudența: *Bul. Cas. 1870 pag. 283; Bul. Cas. 1874 pag. 283; Bul. Cas. 1885 pag. 410, Cas. S. I 24 Sept. 1920, Jur. Rom. 1920 No. 156; Cas. S. I 14 Ian. 1919 Jur. Rom. 1919 No. 592 și Curier Jud. 1919, No. 2 pag. 23; C. Apel Constanța 19 Februarie 1923, Jur. Ger. 1923 speța 140*

D. Cotrutz

Jude-Președinte al Judec. Oc. III Urb. Galați